

3.2 HYDROLOGIE

Řeka Morava je páteční řekou povodí o rozloze 26 579,69 km² a vlévá se do Dunaje u Bratislavy. Patří do úmoří Černého moře. Délka toku od pramene po ústí je 354,05 km a délka na území CHKO je přibližně 44 km. Průtok u Moravičan činí 17,8 m³s⁻¹, průtok v Olomouci pak 27,1 m³s⁻¹. V zájmovém území tvoří řeka Morava poslední větší úsek neregulovaného nížinného toku. Morava se v CHKO větví a tvoří trvalá i periodická ramena. Tento vodní systém nazýváme vnitrozemskou deltou, odborně pak anastomózní říční sítí. Je to ojedinělé území ve střední Evropě, jehož význam dokládá i zařazení CHKO do seznamu Ramsarské konvence. Od silnice Mohelnice-Stavenice až po cestu Mladeč-Nové Zámky je řeka částečně regulována, dále následuje asi dvoukilometrový úsek přirozeně meandrujícího toku. Nad Litovlí a v intravilánu města je řeka regulována. Pod Litovlí následuje dlouhý úsek (až po ústí Benkovského potoka) přirozeně meandrujícího toku chráněný v NPR Ramena řeky Moravy. V tomto úseku je provedeno jen několik krátkých stabilizačních úprav toku (nad mosty, jezy). Přirozený charakter toku má obrovský význam pro samočistící schopnost řeky, která je v tomto úseku vysoká. Lužní les protkaný systémem periodických ramen, lidově nazývanými „smuhy“, je existenčně závislý na zachování přirozeného charakteru řeky a jejího záplavového režimu (Plán péče CHKO LP, 1997).

Obr. 2: Meandrující tok Malá voda, jedno z ramen Moravy u Mladče (foto: autor)

Vodohospodářská problematika je v Litovelském Pomoraví nesmírně významná. CHKO je v podstatě závislá na vodním režimu údolní nivy řeky Moravy. Pravidelné jarní záplavy znamenají pro lužní lesy v CHKO základní podmínku jejich vývoje. Přirozeně meandrující řeka Morava, která se svými bočními, stálými i periodickými, rameny vytváří unikátní krajinný typ vnitrozemské říční delty, je „ekologickou páteří“ nejen CHKO, ale i celé rozsáhlé oblasti Moravských úvalů. CHKO, ležící na podloží mohutných vrstev zvodnělých kvartérních štěrkopísků, zároveň zajišťuje vysoký stupeň územní ochrany strategicky významných zdrojů pitné vody pro olomouckou aglomeraci. Vzhledem k tomu, že nejsou stanoveny limity vodárenské exploatace území, dochází v některých lokalitách CHKO ke kumulování negativních vlivů vodárenských odběrů podzemní vody na nivní ekosystémy (Plán péče CHKO LP, 1997).

Obr. 3: Rameno Moravy (tzv. Elektrářenský náhon) v Litovli - ukázka regulovaného toku (foto: autor)